

ÚJPEST
1840

Újpesti Helytörténeti Értesítő

2000. november

VII. évfolyam 6. szám

Magyar millennium 2000

Szt. István királyt ábrázoló üvegablak a Szt. József plébánia templom szentélyében (1938).

(Fotó: Bleicher Imre)

Újpest, 1956 októberében

(Egy dokumentum tanúskodik)

A fontos történelmi eseményeket megőrzi az emlékezet. Ahogyan múlik az idő, ezek az emlékek sajnos kopnak, megváltoznak, úgy ahogyan az emlékezők öregednek. Nem így a korabeli feljegyzések. A közelmúltban került szerkesztőségünk birtokába az újpesti Szent József plébánia Historia Domusa, abból pedig a forradalom napjait naplószerűen megörökítő feljegyzések. A köszönet Urbán Gábor plébános urat illeti, aki ezt a pótolhatatlan dokumentumot rendelkezésre bocsátotta. A tanú dr. Varsányi Lajos plébános úr, aki abban az időben vezetője volt az egyházközségnek.

Az izgalmas olvasmány egyben eligazító dokumentum azok számára, akik kutatják Újpest 1956-os eseményeit, és reményeink szerint több tévedés vagy téves állítás kerülhet majd korrigálásra.

Isten nevében!

1956. október 27-én.

Történelmi időben, történelmi napon kezdem írni a Szent József plébánia (curatia) történetét. Nevem: dr. Varsányi Lajos administrator.

Szürke dátumnak látszik a fenti, pedig a magyar történelemben nem szürke dátum a mai. Most ezekben a percekben is a közelben géppuska, illetve golyószóró kattogása hallatszik. Az előbb mondták be a rádióban, hogy az utcaajtókat be kell zárni, mert még a kormánycsapatokkal szemben harcoló fegyveresek vannak az utcákon, sőt itt-ott tolvajok is működnek.

Du. 3 órától nem szabad járni az utcákon.

Igaz, ennek ellenére az újpesti Tanácsháza előtti téren népgyűlést tartottak, ahol küldöttséget választottak, amely a nép kívánságával a kormányhoz megy.

Az újpesti Tanácsházán forradalmi tanács működik. — Ma olvasták be a rádióban az új nemzeti kormány tagjainak nevét. A miniszterelnök: Nagy Imre, aki már volt egyszer, s akit Rákosi Mátyásék lemondattak.

Villamosok nem járnak tegnap hajnal óta.

Az egyetemi ifjúságnak a kormány politikája

ellenes tüntetése a polgárháború tragikus eseményévé változott. Az egész főváros keddtől, 23-ától tüntető tömegekké változott. — A nép az utcákon. A gyárak nem dolgoznak. Csak a kenyérgyárak, áramfejlesztők, telefonközpontok. A vonatok nem járnak.

A tüntetés lényegében az orosz csapatoknak az országból való kivonulását követeli, az államvédelmi katonaság leváltását, a külkereskedelmi szerződések felülvizsgálását, Rákosi Mátyásnak, az elmúlt politikai (Sztálini) bűnök képviselőjének Oroszországból való kiadatását, a ledöntött Sztálin-szobor helyébe 1948-49-es (sic!) emlékmű állítását, a mostani sarló-kalapácsos nemzetközi címer helyébe sajátos nemzeti címet: a volt Kossuth-címet, katonáink egyenruhája is sajátos magyar egyenruha legyen, szabad választásokat, a magyar uránérc itthoni felhasználását stb.

A rádió bemondta, hogy a gyárakban meg kell alakítani a gyárat kormányzó üzemi tanácsokat.

Mindez pár nap alatt történt.

Ez alatt pár száz ember meghalt Budapest utcáin.

Fosztogatás, kirakatok betörése nem fordult elő. Tisztán politikai indításra történt minden.

Ezek előrebocsájtásával kezdem el a plébánia

alapításának és a plébánia-épület megszerzésének történetét.

(...)

1956. október 28. — vasárnap

Nevezetes dátum a mai.

A kormány tegnap esti rádióparancsa szerint de. 10-től du. 3 óráig szabad csak az utcán közlekedni. Egyesével. De csak azok menjenek ki, akiknek sürgős, halaszthatatlan dolguk van, illetve élelmiszer beszerzése végett. — Így a délelőtti szentmisékre nem is harangoztattam. Minden szentmisét azonban megtartottunk délelőtt (7, 8, 9, 10 és fél 12-kor). Csak az esti szentmisét hagytuk el s az előtte szokásos litániát és rózsafüzér ájtatosságot. Ez fél 6-kor szokott lenni, a szentmise 6 órakor. (Ez a téli kezdés. Október 1-jétől.) Az előírás ellenére a hívek mégis eljöttek szentmisére. Harangszó nélkül. Nem volt veszélyes, jól lehet még egész nap lehetett hallani olykor ágyúdörgést és golyószóró-kattogást. De csak messziről.

Most este azonban történelmi nyilatkozat hangzott el a rádióban.

Nagy Imre miniszterelnök nyilatkozott.

A kormány programjából közölte a legfontosabbakat:

1.) Mint már du. is bement a rádió: általános tűzszünetet rendelt el a kormány. Tehát e szerint a kormánycsapatoknak nem szabad tüzelni. Csak ha őket támadják meg.

Ezzel akarja a kormány megszüntetni azt a magyar történelemben elő nem fordult tragikus egymás-gyilkolását, ami ezen a héten napirenden volt.

2.) Az orosz csapatok megkezdték Budapestről való kivonulásukat.

4.) A Kormány megszünteti az államvédelmi hatóságot. (T. i. az államvédelmi alakulatok katonái (az ún. „ávósok”) több helyen belelőttek a tömegbe. A parlament előtt pl. mikor ezt csinálták, ezt látva az orosz tankok ennek

megakadályozására, a magyar ávósok tankjaira lőttek.)

5.) Új karhatalmat szervez a kormány a honvédségből és a rendőrség alakulataiból.

6.) Visszaállítja a Kossuth-címert.

7.) Senkit bántódás nem ér, aki fegyverrel harcolt a napokban.

(Először: 24-én még statáriumot hirdetett a kormány a fegyverrel harcolók ellen.)

8.) Márc. 15-e újra nemzeti ünnep legyen.

Itt említem meg Újpest történelméből, hogy 25-re virradó reggel a Városháza (Tanácsháza) melletti parkban felállított orosz emlékmű orosz katonáját éjszaka ledöntötték, a tetején levő ötágú csillagot leverték, helyébe a magyar lobogót tették, de belőle kivágták a sarlós-kalapácsos címet. — Az emlékmű előtt rögtönzött ravatalra virágokkal és lepellel eltakarva — elhelyezték az éjszaka elesett pesti harcost. Mellette egy fekete táblára felírták a nevét, korát (32 év) és a „meghalt a szabadságért” felírást. Egész nap ott volt a holttest a ravatalon. —

Ma du. is volt a Tanácsháza előtt népgyűlés. Mint hallani, egy katonatiszt is beszélt. Az „elvtársak” kifejezést helytelenítette a nép. „Polgártársak”-ra kellett kijavítani a megszólítást. Mint a kormány képviselője lépett fel. Ő is feltette a kérdést: akarják-e az „ávósok”-at, mint rendfenntartókat. A rendőrséget mint a közbiztonság szerveit. A nép sem az ávósokat, sem a rendőrséget nem akarta, mert ezek is belelőttek a tömegbe. — Aztán autóba ült és elment. Este máris a nép kívánsága szerint szólt Nagy Imre miniszterelnök. Így, azért alakítják meg az új karhatalmat a honvédségből és általában a rendőrségből s az ifjúság felfegyverzett tagjaiból.

Tragikus, szomorú, hogy a közelmúlt bűnös erőszakos kormányintézkedéseknek csak ilyen nemzeti szerencsétlenség, egymás-gyilkolás vetett véget. Jellemző a letűnt zsarnokságra, hogy Rákosi Mátyás utódja a Központi Párt elsőtitkári állásában: Gerő Ernő az egyetemi

ifjúság tüntetését (24-én) gengszterek tüntetésének nevezte.- Ezért mondatták le már 25-én de.

A villamosok még ma se jártak.

A gyárak, üzemek ma se dolgoznak.

Az üzletek ma sincsenek nyitva. Legfeljebb az élelmiszer-üzletek. Ezek dolgozóit rádión behívták. Nagyobb fennakadás éppen nincs. Kenyeret is lehet kapni, ha nem is simán. Sorba kell állni esetleg.

Egyházközségi életünk anyagilag is nagyon megérzi. Pénzbeszedőink, azaz az egyházi adószedők már egy hete nem kereshetik fel híveinket. Így ez ezer forint kiesést jelent, amire pedig nagyon nagy szükségünk lett volna, hisz a plébánia-vétellel kapcsolatban fizetési kötelezettségeink vannak.

1956. október 29. - hétfő

Még mindig nincs béke és nyugalom.

Még mindig ágyúörgés hallatszik. Még mindig vannak felkelő alakulatok, amelyek nem tették le a fegyvert. Elfogadták a miniszterelnök programját, de amíg oroszok vannak Magyarországon, nem bíznak a kormányban. Ez a pillanatnyi magyarázat.

Egyébként a mai rádió közölte, hogy a honvédség tagjai sapkájukon a címer helyén nemzeti színű szalagot hordanak, amíg Kossuth-címert kapnak.

A „Szabad Nép” mai számának első oldalán a nagy „Kossuth” címer szerepelt.

A rádió cáfolta s mint a tényeknek meg nem felelőt visszautasította azt az oroszországi „Pravda”-újságban megjelent állítást, mintha a magyar felkelést az amerikai propaganda szította volna.- Ez tisztán a magyar nép függetlenségi s szabadság utáni vágyának volt a tragikus kirobbanása — mondta a rádió.

A villamosok még mindig nem mennek.

A gyárak általában még mindig nem járnak (sic!).

De. 9-től du. 4-ig van kijárási engedély.

A Tanácsházán nincs hivatal. A polgári házasság megkötésére sincs lehetőség.

Tegnap este összeült a Biztonsági Tanács.

Az orosz megbízottnak szemére vetették, mi jogon avatkozott be az orosz katonaság a magyar felkelésbe. A nyugati hatalmak képviselői mind a mellett szavaztak, hogy az oroszoknak erre nem volt joga.

A tanácskozásokat még nem fejezték be, jóllehet nincs kitűzve a folytatás időpontja.

Mivel kimenési engedély hivatalosan csak 9 órától volt, ma harangozás nélkül tartottuk a reggeli szentmiséket. A hívek szép számban jöttek így is.

(...)

1956. október 30.

Nagy történelmi napja a mai hazánknak. Este 6 óra után bejelentette Nagy Imre miniszterelnök, hogy az oroszok megkezdték Budapestről való kivonulásukat. És tárgyalásokat kezdtek az egész országból való kivonulásukra. Beszélt még a rádióban Tildy Zoltán volt köztársasági elnök, jelenleg államminiszter. Örömeztetésre szólítja fel az ország népét, mert a magyar ifjúsággal az élen a magyar nép kivívta szabadságát. A magyar ifjúság — mondta — nem csak méltó képviselője az 1848-as magyar ifjúságnak, hanem túlszárnyalta azokat. Beszélt a volt Kisgazda Párt vezéreivel, hogy azonnal kezdjék meg a Párt újjászervezését, mert több párt fog indulni a szabad választásokon. Erdei Ferenc a Parasztpárt, Kádár János a Kommunista Párt nevében beszélt. De ő is azonosította magát az előtte szólókkal. Du. egyébként a rádió bejelentette, hogy Mindszenty hercegprímás holnap már székhelyén lesz közel 8 évi fogsága után. Így a mi deportált püspökünk: Pétery József is székhelyére kerül abból a Kassa közelében levő községből (Hejce), ahová 5 évvel ezelőtt került.

A rádió most, ebben a percben hívja fel a

1.

Isten nevében!

1956. október 27.-én.

Történelmi időben, történelmi napon
Kordem úr a Szent József-plébánia (curatia) törté-
netét. Neve: Dr. Varsányi Lajos - adminisztrátor.

Szürke dátumnak látnék a feuti; pedig a
magyar történelmeben nem szürke dátum a mai. Most
erőben a percekben is a közelben géppuska, illetve go-
lyópisztoly kattanása hallatják. Az előtt mondták be a
rádióba, hogy az utcájakat be kell zárni, mert még
a kormányerőkkel szemben harcoló fegyveresek van-
nak az utcákon; sőt itt-ott talvájak is működnek.

D. u. 3 órától nem szabad járni az utcákon.

Igaz, ennek ellenére az újpesti Tanácskása
előtti téren népgyűlést tartattak, ahol kiüldöztetést vilá-
tottak, amely a nép kivánságával a kormányhoz megy.

Az újpesti Tanácskásán forradalmi tanács-
működik. - Ma olvasták be a rádióba az új nevezeti kor-
mány tagjainak nevét. A miniszter elnök: Nagy Imre;
aki már volt egyszer, s akit Kádori Mátjának emendat-
lak. -

Villamosok nem járnak tegnap hajnal óta.

Az egyetemi ifjúságnak a kormány politiká-
ja ellenes tüntetése a polgárháború tragikus eseményeivé
váltott. Az egész főváros keddtől, 23.-tól tüntető tömegekké
váltott. - A nép az utcákon. A gyerekek nem dolgoznak.
Csak a Keinyérgrárok, árany fejlesztés, tel. központok. A vo-
natok nem járnak.

A tüntetés lényegében az orosz csapatokat az
országból való kivonulást követelik, az állampolgári éle-
térük leváltását; a külcsordák megröptetése felülvizsgá-
lását; Kádori Mátjának, az elhunyt politikus (Stalin) örö-
méi képviselőjének orosz o.-ból való kivonulását; a Lenin-
től Stalin város helyébe 1948-49-es esztendő állítását;
a moskvai Sztálin-kárpácsi nevezetű címer helyébe.

minisztériumok értelmiségi dolgozóit, hogy a Miniszteri Forradalmi Tanács megválasztására jelentkezzenek holnap de. 10 ill. 11 órára. - Felhívja a rádió az üzletek vezetőit, hogy üzleteiket nyissák ki... Holnaptól kezdve nincs már közlekedési korlátozás.

Ezeknek a forradalmi vívmányoknak frissében való megörökítése után örökítem meg a ma délutáni kórházi látogatásomat. A Károlyi Kórházban voltam, amely a Szt. József plébániához, tehát hozzám tartozik. — Az odavitt sebesülteket akartam meglátogatni. Akiket odavittek, azokból az odaérkezés után néhányan mindjárt meghaltak. — A többi cca. 8-10 életben maradó nem életveszélyes sebesült. Néhány érdekes, de tragikusan érdekes élmény részes sebesülttel találkoztam. - A feljebb már említett, s a szovjet emlékműnél felravatalozott szabadsághős bajtársai is itt vannak a kórházban. Az egyik egy 18 éves zsidó fiú, aki a Chinoin gyárban dolgozik. Még bent a rádió stúdiójában is harcolt már az „ávósok” ellen. Itt az újpesti rendőrségen megjelentek, hogy a nyomozó-parancsnokkal találkozzanak. Ő feltartott kezekkel szólt: ne lőjetelek rám, nincs fegyverem (kint hagyta a géppisztolyát a kapuban), én a nyomozó-parancsnokkal akarok beszélni. Mégis az egyik rendőr (nyilván „ávós” volt) tüzet nyitott rá. Még kitámolygott az autójába, a volán mellé ült, hogy tovább menjenek, mire az emeletről újra tüzelni kezdtek rájuk. A mellette levő tehergépkocsi vezetőjét agyonlőtték. Ez volt a felravatalozott bajtársa. Ez se lőtt pedig a rendőrökre. Őt mindkét kezén és lábán lőtték meg. Mindkét keze egész vállig átkötözve. Úgy etette az ápolónő. De ő nevetve mondta: De győztünk! Úgy evett az ápolónő által nyújtott kanálból, mintha ez lenne a legtermészetesebb étkezési mód. — Vele egy teremben volt másik bajtársa, akinek térd felett lőtték át a lábát a „rendőrök”. - Tehát közönséges gyilkosság történt a „rendőrség” részéről.

Volt ill. van egy szerencsétlenül járt fiatal

leány, még 20 éven inneninek néztem. Ő is részt vett az orosz emlékműnél a szovjet katonának kötelekkel, láncokkal való lehúzásában. Neki kötötték a kötelet — mondta — egy kocsinak, így húzták el. — Utána be akartak menni a Parlament elé. A zsúfolt teherautó oldala az Árpád út és Váci út kanyarulatánál — letörött, ő a robogó autóból kiesett, többen ráestek. Gerince sérült meg.

Legsúlyosabb volt egy katona. Valamelyik akadémián oktató. A Váci úton egyik felrobbant akna súlyosan összeroncsolta fejét, arcát, szemét. Egyik szemét kivették. Ő nem is tudja, hogy a két vatta csomó alatt már csak egy szeme van.

Rajtuk kívül még több sebesült van a kórházban. Néhány nő is. Ezek közül van egy, akinek szilánk került mélyen a testébe, azt se tudja honnan. Az utcán ment — hazafelé a Pannónia gyárból siettében.-

Ezek mellett a forradalmi, háborús tragikus hírek mellett szinte fonákul kontraszt, ha a már elkezdett plébániai históriát folytatom. De fentiek hozzátartoznak plébániánk életéhez is, hisz ez is benne van a főváros életében, amely büszke lehet önmagára, hisz az egész világ elismerésétől visszhangzik minden ország rádiója és sajtója.

A New Yorkban összeült Biztonsági Tanács tagjai mind az oroszok képviselője ellen foglalt állást: miért mentek Magyarországra, miért avatkoztak bele katonáikkal Magyarország belügyeibe.-

A mai rádió egyébként bejelentette, hogy nem Nagy Imre, a jelenlegi miniszterelnök hirdette meg a statáriumot, és nem ő hívta be az oroszokat. Ezeket Hegedűs András miniszterelnök elődje tette és Gerő Ernő.

A villamosok még ma se jártak. Se autóbusz.

De az örömdetes fejlemények eredménye-képp pár nap múlva mindenhol megindul az élet.

(...)

1956. november 2.

Mielőtt tovább írnám plébániánk történetét, le kell írnom a budapesti forradalom után tapasztaltakat és a jelenlegi eseményeket.

Október 31-én bent jártam Pesten. Végigmentem a Körúton: kimentem a Népszínház utcán át az Erkel Színházig. Szörnyű háborús kép tárult elém. Itt Újpesten nyoma sincs ahhoz képest a forradalomnak. A Nyugati pu.-tól a Nemzeti Színház felé egyre borzalmasabb az úttest. A házak ablakai majdnem mindenhol betörve, az úttest kövei is helyenként teljesen felszedve. A villamos vezetékek leszakadva, a Nemzeti Színház előtt egy villamoskocsi roncsa, s így többé a Népszínház utcában.

A Körúton egy civilruhás valakit kísérték fegyveres fiatal felkelők. Az illető zöld lóden (ruhában) kabátban, feltartott kezekkel ment. Állítólag „ávós” volt. — Odább egy „ávós” századosról a tömeg letépte a felső kabátját, mely alatt zsávolyszerű kabát volt még. Ahol tudták, ütötték a fejét, szuronyos, fegyveres magyar katonák voltak körülötte, s próbálták megmenteni. Egyvalaki — a tömegtől nem láttam, katona volt-e, vagy civilruhás — a magyar zászlót tartotta feléje, így igyekezett utat csinálni a vérbe borult szerencsétlen embernek. Magas, 35 év körüli volt. Biciklivel voltam és civilben. Sajnáltam, hogy nem reverendában: felléptem volna mellette, mert ezt nem tartottam emberhez méltó eljárásnak, hisz arra valók a hivatalos szervek, hogy megbüntessék a vétkeseket. — Az Erkel színház pincéjéből ottlétem alatt hoztak ki egy lesoványodott sápadt „ávóst” civil ruhában. Feltartott kezekkel hozták ki. A tömeg mindjárt körülvette, hisz a felkelők sűrű lövéssel (levegőbe) odagyűleltették a téren levő sok száz főnyi tömeget. — Ezt nem bántották, de szörnyű fenyegetésekkel, szidalmakkal kísérték egy autóhoz. — Innen a Nemzeti Színház mellett a Rókus-kápolna felé mentem, a színház ablakai is majdnem mind betörve.

Mellette katonai autórongsok. A mellette levő „Szabad Nép” szerkesztőségi épület szintén ablaktalan. — A Rákóczi út a Rókus előtt végig rongsos-villamosos. — A Körúton még egy füstölgő tömeget láttam a járda szélén. Jobban körülnézve láttam, hogy a mellette volt szovjet könyvkereskedés könyveinek máglyája. (Volt ugyan ott magyar nyelvű is, de a legtöbb orosz nyelvű volt.) Ugyanilyen máglyát, füstölgőt láttam a Váci utcában.

Itt említem meg Mindszenty József hercegprímás úr kiszabadulását.

Október 31-én de. kísérték a Váci úton át budai lakására. A rétsági katonaság szabadította ki Felsőpetényből, ahol az utóbbi időben fogva tartották. Az újpesti folyamőr-katonák akarták kiszabadítani. Két tankkal mentek érte és gépkocsival. Mivel már Rétságon volt, ott is aludt a rétsági katonaságnál, onnan hozták el.

Úgy volt, hogy Újpesten megáll, de rosszul volt megrendezve: nem értesült időben, hogy itt várják a Tanácsházán. Így dr. Pataky Géza váci kanonok opirituálissal levelet küldött ki, amit a kanonok úr a téren a népnek felolvasott. -

Egyébként tegnap este — november 1. — este fél 9-kor szólt a rádióban. Pár mondatot csak. Pár szóval a fiatalság hősiességét említve meg. Hogy nem érez gyűlöletet a szívében senkivel szemben. S hogy két napig tájékozódik s akkor szózatot intéz az ország népéhez.

Ma, november 2-án, most este mondták be a rádióban, hogy Pétery József dr. váci püspök is hazatért fogságából (hejcei deportálásából) Vádra. Harangzúgás üdvözölte a hazatért főpapot, aki ma 4 évig volt távol Váctól.

De aggasztó depresszió üli meg az egész ország népét. Még ma is újabb orosz egységek lépték át a magyar határt, jöllehet még tegnap mondta ki kormányunk hazánk semlegességét és a varsói szerződést is felmondta. A miniszterelnök és meghatalmazott külügy-miniszter: Nagy Imre a Biztonsági Tanácshoz fordult. Közölte az oroszok hadmozdulatait.

Nyugatról is közelednek. Mindenhol birtokba veszik a vasútvonalakat, állomásokat, biztonsági berendezéseket. Mindezt annak ellenére, hogy a szovjet követ is jónak látta, hogy a szovjet csapatok kivonuljanak.-

Kormányunk ismételten kérte a szovjet kormányt, hogy kezdjenek az általunk kinevezett bizottsággal tárgyalást a szovjet csapatok kivonásáról.-

1956. november 5-én.

Dramai napokat élünk. Tegnap hajnalban Nagy Imre rádióban közölte az ágyúdörgések okát. Én is felébredtem a budai oldalon eldördült ágyúk zajára. A miniszterelnök vészjósló hangon jelentette be: „Itt Nagy Imre a minisztertanács elnöke. Az oroszok támadást indítottak a főváros ellen. Nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy megdöntsék a hivatalos kormányt és birtokba vegyék hazánk fővárosát. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével. A kormány a helyén van. -”

Közben szívemarkolóan szólt a rádió: Hazádnak rendületlenül, légy híve, ó magyar...” s közben a Himnusz melódiája... Ágyúdörgés... Szózat... Himnusz...

Csodáltam híveimet: az első: 7 órai szentmisére mégis — nem egészen kevesen — eljöttek. Utána is minden szentmisét megtartottunk rövid prédikációval. Este is volt szentségimádás (5-6-ig) és szentmise: 6-kor.

A nap folyamán persze az oroszok bevonultak a főváros belsejébe és birtokba véve a parlamentet, Nagy Imre miniszterelnököt és a vele levő minisztereket elfogták.

Az éjszaka ill. tegnapelőtt éjjel 10 órára a szovjet katonai parancsnokságra ment küldöttséget az oroszok nem engedték már vissza. Köztük volt az új hadügyminiszter, Maléter Pál vezérőrnagy, aki a Kilián (v. Mária Terézia) laktanya hős védője volt az oroszokkal ill. a kormánycsapatokkal szemben. (A kormány először őt küldte a laktanya elfoglalására. Ő volt

ugyanis alezredesi rangban a hadügyminiszter mellett.) Mikor látta, hogy nem csőcselékkel áll szemben, hanem a főváros fiatalságával, ő is átpártolt hozzájuk, s ezt közölte is mindjárt a honvédelmi miniszterrel. Tehát azt a küldöttséget, mely azért ment az oroszok katonai vezetőihez, hogy az orosz csapatok kivonulásáról tárgyaljanak, az oroszok nem engedték vissza. Miközben a miniszterelnök rájuk várt, s többször is hívta őket a rádióban az éjszaka folyamán, egyszer csak eldördültek az orosz ágyúk.

A külföldi rádióból tudjuk, hogy Mindszenty József bíboros hercegprímás az amerikai követségen kapott menedéket.

A vasárnapról mára virradó éjjel az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsában összeült 73 nemzet képviselője, hogy az angol támadást — megvitassák. Egész éjjel magam is hallgattam a beszédeket. Egyik méltatlankodóbb, felháborodottabb hangú volt, mint a másik.- Végül 53 nemzet mellénk szavazott, 15 nem szavazott, 8 az oroszok mellett. Nyilván a velük szövetségben levők. Határozati javaslatot fogadtak el: az oroszok azonnal vonják ki minden csapatukat. Küldöttség jön ide, hogy a helyszínen lássa a helyzetet.

Tragikussá teszi a helyzetet, hogy az angolok és a franciák a Szuezi csatorna miatt Egyiptom ellen indítottak hadműveletet. Tehát ott vannak elfoglalva. Az oroszoknak ez megkönnyíti a helyzetet.

Budán több ház lángok martaléka lett, mert az oroszok gyújtóbombát, illetve lángszórót használtak.

Közben tegnap még közölte a rádió, hogy Nagy Imre kormányából az első megalakulás után kihagyott Kádár János és Münnich F. új kormányt alakítottak Munkás-Paraszt-Forradalmi Kormány néven. Kádár J. a Minisztertanács elnöke, Münnich a belügyminiszter. — Ők is kiáltványt közöltek. Hogy Nagy Imre kormányából kiléptek, behívták az

oroszoikat, mert Nagy Imrék hagyta, hogy a legjobb hazafiak esnek áldozatul a felelőtlen elemek garázdálkodásának. — Egyet-kettőt felemlített, pé. a Hadtörténeti Múzeum igazgatója. Persze, hogy hogyan halt meg ebben a felfordulásban, nem mondták. — Ők is munkára szólítják a lakosságot. — Ma mégse mozdult munkára a nép. Hogy is tudott volna menni? Se villamos, se autóbusz. Közben egész nap ágyúdörgés és géppisztoly-kattogás. Pedig ma már szépen megindult volna az élet, a munka, ha az oroszok kivonulnak. — Ahogy a hercegprímás szombat esti szózatában kérte is őket. Szombaton már megindultak a villamosok is, az autóbuszpark fele is... S ma újra áll minden. Üzletek zárva, közlekedés nincs. Csodálatos, hogy víz, villany, gáz van mindezek ellenére.-

Bár az utcán az egyik utcasor most este hirtelen sötétbe borult, talán eltalálta a vezetéket valamelyik lövedék.-

A plébánián lévő lakóim a lakás levő s jelenleg még egy vasesztérgályos bérletében levő műhely helyiséget óvóhelynek rendezték be. — Szomorú emlékü hely a jelenlegi generációnak az óvóhely, hisz 1944-ről 45-re forduló évben sokszor kellett a bombázó repülőgépek elől odamenekülni. — hol az oroszok jöttek akkor is, hol az angol-amerikaiak.

Kedves Utódaim, akik e sorokat olvassátok majd, amikor talán én már a másvilágon leszek, ha nektek nyugodtabb lesz az életetek, Isten iránt való hálából, imádkozzatok a lelkem üdvéért...

1956. november 7.

A háborús helyzet továbbra se változott lényegesen. A főváros egyes részei magyar, a másik, nagyobb része orosz kézen. Közben-közben heves ágyúzás, géppisztoly-zaklatolás. Tegnap este egy orosz tank a Kossuth L. utcába jött föl. A felkelők — mint hallom — megtámadták, erre a tank tüzelni kezdett, ágyúzni. A mellette lévő házakba is lőtt, a

vízvezeték - utcai kutat illetve vezetéket tönkretette, teli van az utca vízzel, a házak ablaktalanok, az emberek sírnak-jajgatnak. — Villamos-autóbusz nem jár még. A Kádár-kormány hiába invitálja az embereket munkára, nem mennek.

Ma reggelre újra Eisenhower — eddigi USA-elnököt választották elnöknek. Ott tehát politikailag egyik oldalon nyugalom áll be, hogy jobban tudjanak a magyarországi helyzettel is foglalkozni. A szuezi-egyiptomi kérdés is tűzszünetes lett, ENSZ-rendőrségi alakulatokat fogadtak el az angol-francia-izraeli kormányok. Talán ez az ENSZ-hez (Egyesült Nemzetek Szövetsége) való alkalmazkodás jó példaadás lesz, s az oroszok is belemennek hasonló megoldásba.

Talán kontrasztos a mostani nehéz órák eseményeivel, mégis itt folytatom a plébánia abbahagyott históriáját. Talán olyan ez a kontraszt, mint amikor egy súlyos beteg kirándulásairól való fényképeket akarja megmutatni élete miatt aggódó környezetének. — Most is ágyúzás hallatszik ide Rákospalota felől...

(...)

1956. november 9.

Mára tűzszünet állt be. Orosz tankok vannak bent mindenütt Újpesten. A túlerővel nem bírhattak a gyalogsági fegyverekkel harcoló felkelők. Szörnyű képe van a Könyves Kálmán Gimnáziumnak, a vele szemben levő iskolának, de a környékének is. Még 1945. január első napjaiban se nézett így ki a város, mint ez a környék. Sok sebesült is van. Halottak is. Sok fegyvertelen ember, asszony is áldozata lett az utcai lövöldözésnek. Az oroszok a fegyvertelenek közé is lőttek. Épp az előbb volt nálam egy volt ministránsunk, aki kis gyerek korában a főplébánián ministrált, most jelentette, hogy tegnap az édesanyját az oroszok meglőtték.

Ki kellett venni az egyik veséjét. Most élet-halál közt fekszik a Károlyi Kórházban. — A főplébániatemplom előcsarnoka is meg rongálódott. Oroszok voltak bent, azért magyarok dobtak az előcsarnokba kézgránátot. Az oroszok a toronyból lőtték le a fegyverrel látható, utcán járó felkelőket. Ma szedte össze a hullaszállító kocsi a halottakat.

Villamos, autóbusz persze nem jár, a gyárak állnak. Hiába sürgeti a Kádár-kormány a munka felvételét. Nincs jármű, még ha akarnának az emberek dolgozni, se tudnának.

1956. november 12.

Továbbra is lehangoló csend. Villamos nem jár. Az emberek itt-ott csoportokba verődve tanakodnak. Többen elmentek a munkahelyükre. A Kádár-kormány rádióüzenete szerint, aki nem jelentkezik a munkahelyén, elveszti a kétheti keresetét. — Az oroszok még itt vannak tankjaikkal a városban. — Ma van az első temetésünk két hét óta. Eddig nem volt temetkezésre sem lehetőség. Kedbe úgy volt, mint hallom, a soror-tól, hogy valaki cukroszsákba tett halottját kihúzta kiskocsin a temetőbe, ott kapott 100 forintért sírhelyet, azt a család elkészítette, s úgy temették bele a halottjukat. Más a saját készítette koporsóban húzta ki halottját.

Az ENSZ-főtitkár táviratot küldött a Kádár-kormánynak. Kérte, engedje be az ENSZ-megfigyelőket. Kádár válasza: megfontolás tárgyává teszi a közölteket.

Eddig tehát az egész világ osztatlan egységben követelte az oroszok kivonulását Magyarországból. De mégse mennek. Bulganyin, az orosz miniszterelnök Nehrunak, az indiai államfőnek azt válaszolta: ha Magyarországon helyreáll a rend, kivonulnak. — Itt viszont a munkásság nem akarja felvenni a munkát, amíg az oroszok itt vannak.

Fegyveres ellenállás itt Újpesten sehol sincs. A kézfegyvereket beszolgáltatták a

rendőrségnek. Vagy egyszerően valahol letették az utcán. Magam is jelentettem a rendőrségnek tegnap, hogy a templom közelében a kocsiút szélén le volt téve egy géppisztoly, két tölténytár tele tölténnyel. Azonnal kiszálltak és elvitték. — Máshonnan az asszonyok szedték össze, a kézigránátokat is és vitték be a rendőrségre. A férfiak nem bíztak, hogy aki beviszi, nem lesz-e bántódása.

Vonatközlekedés még nincs. A rádió szerint itt-ott vidéken közlekedik egy-egy helyi járat.

A rádió azt mondta be, hogy az építő iparosok ide és ide menjenek, hogy a helyreállítási munkálatokat megkezdjék. Hogy mennyire tesznek eleget, még nem lehet tudni.

Állítólag rengeteg halott van bent Pesten és Budán. A külföldi rádió szerint 65.000. — Ha ennyi nincs is, de tény, hogy sokan haltak meg. Abból is következik, hogy a genfi Vöröskereszt Központ napokon keresztül, hogy mindkét fél — az oroszok is, a magyar is szüneteltesse a tüzelést, hogy a sebesülteket össze tudják szedni. Az oroszok bent Pesten különösen, a sebesültek elszállítását is gátolták. Sok helyen a sebesültekhez közeledőket is lelőtték. Az égő házak oltását nem engedték. Ezeket gyújtóbombákkal gyújtották meg.

Egyelőre szörnyű letargiában van az ország népe. A külföldi magyar leadó szerint azért nem mer a külföld fegyveresen beavatkozni, mert félő, hogy kitör a harmadik világháború, mely atomháborúvá válhatik... Úgy látszik, ennek a félelemnek lett áldozata az ország.

Nem volt más hátra, a tegnapi prédikációban azzal vigasztaltam, erősítettem a híveket, hogy az Isten Mindenható, sok gyászunkból, fájó könnyeinkből, a nemzet tragédiájából — mint általában minden bajból, rosszból, jót tud kihozni. S fog is, hisz egyrészt ezért engedi meg.

A polgárok világa Újpesten

Az egészséges társadalom egyik jellemzője, hogy polgárai különféle alapítványokat, egyesületeket, köröket és klubokat hoznak létre, melyek fenntartásáról maguk gondoskodnak. Ezek a szervezetek lehetnek karitatív, érdekképviselői, sport vagy más jellegű csoportosulások, közös jellemzőjük, hogy tevékenységük nem ütközik a törvényekbe, közhasznúak és létezésük egyben a valódi demokrácia igazolása. Újpesten 1990 előtt kevés civil szervezet működött, a rendszerváltozást követően azonban gombamód megszorodtak. A most közölt összeállításunk alapja a bírósági nyilvántartások, melyek szerint 2000. január 1-jén a felsorolt szervezetek működtek Újpesten. Sajnos azokat a tömörüléseket, melyek nem rendelkeznek bírósági bejegyzéssel (pl. a Közművelődési Kör), nem tudjuk szerepeltetni, noha tevékenységük fontos elemei közéletünknek.

ALAPÍTVÁNYOK

A CF-ES GYERMEKEK ÉLHETŐ ÉLETÉÉRT

ALAPÍTVÁNY

1990

DR. ÚJHELYI RITA

A MAGYAR RÖPLABDA JÖVŐJÉÉRT ALAPÍTVÁNY

1990

RÓKA GASTON

A MUNKÁSOTTHON UTCAI ISKOLA TANULÓIÉRT

ALAPÍTVÁNY

1990

BANGA FERENCNÉ

A TEST ÉS A BELSŐ HARMÓNIA EGYÜTTESE AZ

EMBERÉRT – AIKIDO – ALAPÍTVÁNY

–

GOLLO MICHEL

A TUDÁS ÉRTÉK ALAPÍTVÁNY

1991

PERKÓ MAGDA

AD ASTRA (A CSILLAGOKIG) A TÁNCSPORTÉRT ÉS AZ IFJÚSÁGÉRT ALAPÍTVÁNY

1996

BÉRCES LÁSZLÓNÉ

AGROMAN OKTATÁSI ALAPÍTVÁNY

–

DR. NEMES FERENC

ALAPÍTVÁNY A BABITS MIHÁLY

GIMNÁZIUMÉRT

1993

DR. KÖVESDI ISTVÁN

ALAPÍTVÁNY A LAKKOZÓ UTCAI ISKOLA

DIÁKJAIÉRT

1991

SOMOGYI KÁROLYNÉ

ALAPÍTVÁNY AZ ERZSÉBET UTCAI ISKOLA

DIÁKJAIÉRT

1991

LUGOSI ANTALNÉ

ALAPÍTVÁNY AZ UTÁNPÓTLÁS ÉS ISKOLAI

VÍVÓSPORTÉRT

–

VIDA JÁNOS

ALASZTICS-SZEGEDI ALAPÍTVÁNY A

HARCMŰVÉSZETEKÉRT

1994

SZEGEDI MIHÁLY

ALFA-OMEGA KFT. DOLGOZÓINAK

ÖNSEGÉLYEZŐ ALAPÍTVÁNYA

1993

TAKÁCS JÁNOSNÉ

ASCHNER LIPÓT ALAPÍTVÁNY

1989

GÁBOR ANDRÁS

AZ 52. SZ. SIMON FERENC CIPŐ-, ÉS BŐRIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZET ALAPÍTVÁNY

1992

KOVÁCS ANDRÁS

AZ IDŐSEK EGÉSZSÉGÉÉRT ALAPÍTVÁNY

–

DR. KÁROLYI TIBOR

AZ ÚJPESTI TORNA UTÁNPÓTLÁSÁNAK FELLENDÍTÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNY

–

LAJTÁR JÓZSEF

BAJZÁSOK BARÁTI KÖRE ALAPÍTVÁNY

1991

ÁGOTAI FERENC

BALÁZS EGÉSZSÉGÉÉRT ALAPÍTVÁNY

1994

MEZEINÉ VERES KATALIN

BALESETI SEBÉSZETI ELLÁTÁSÉRT ALAPÍTVÁNY

1993

DR. GERGELY PÉTER

BENEFIT ALAPÍTVÁNY

1995

REMÉNYI GÁBOR

BERZEVICZY BERZE-BÖRZE ALAPÍTVÁNY

1992

HUBAINÉ HEGEDŰS TERÉZ

BOLYAI FARKAS ALAPÍTVÁNY

1993

GARAMI JÓZSEF

CHINOIN ŐSZIDŐ NYUGDÍJAS ALAPÍTVÁNY

1991

DARVAS ZOLTÁNNÉ

CHINOIN SZOCIÁLIS ÉS JÓLÉTI ALAPÍTVÁNY

1995

DULL JÁNOS

COMPART OKTATÁSTECHNIKAI ALAPÍTVÁNY

–

DUTKA LÁSZLÓ

CSENDES OTTHON ALAPÍTVÁNY

–

KISSNÉ HORVÁTH MÁRIA

CSENGŐ ALAPÍTVÁNY A POZSONYI ÚTI NÉMET TAGOZATOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁÉRT

1993

OPAUZSKI VIKTÓRIA

DÉRI MIKSA ALAPÍTVÁNY

–

HLAVÁCS VINCÉNÉ

DIÁK ÉS TÖMEGSPORT ALAPÍTVÁNY

1993

OROSZ CSABA

DOHÁNYZÁS VAGY EGÉSZSÉG ALAPÍTVÁNY

1993

DEMJÉN TIBOR

EGÉSZSÉGÉRT ÉS KÜZDŐSPORTOKÉRT ALAPÍTVÁNY

1993

BALOGH JÓZSEF

EGÉSZSÉGES ÚJPESTÉRT ALAPÍTVÁNY

–

DR. DORKA MÁRIA

EGYENLŐ ESÉLYT ALAPÍTVÁNY

1991

MAJTÁNNÉ FARKAS ANDREA

EGYMÁSÉRT ALAPÍTVÁNY

1995

OLÁHNÉ GYÖRVÁRI VIKTÓRIA

ÉLETFA GYÖKEREKTŐL A FÉNYIG ALAPÍTVÁNY

–

ÜVEGES JÁNOSNÉ

ÉNEKKARI KULTÚRÁNKÉRT ALAPÍTVÁNY

1991

SCHERCZER LÁSZLÓ

ÉPÍTŐK SZAKKÉPZÉSE ALAPÍTVÁNY

1993

DR. MRÁZIK ZOLTÁN

ERDÉLYI REFORMÁTUS DIÁKOTTHON ALAPÍTVÁNY

1994

NOVÁK ILDIKÓ

EURO-METÁLL ALAPÍTVÁNY

–

DR. HERNÁDI ELEONÓRA

FORINTOS REMÉNY ALAPÍTVÁNY

1992

CSIKÓS KÁROLYNÉ

GÉPKÉSGYÁRTÓ DOLGOZÓK ÖNSEGÉLYEZŐ ÉS VÁLLALKOZÁST SEGÍTŐ ALAPÍTVÁNYA

1990

MAJERCSIK MÁRIA

GYEREKPARADICSOM ALAPÍTVÁNY

TÓBIÁS LÁSZLÓ

HARMÓNIA ALAPÍTVÁNY

1992

DR. SOLYMOS JÁNOS

HAYNAL IMRE EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI EGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR IFJÚSÁGI TÁRSULÁSÁNAK ALAPÍTVÁNYA

1991

DR. MÉSZÁROS JUDIT

HONVÉD FOLYAMI FLOTTILLA ALAPÍTVÁNY

1991

HAJDÚ GÁBOR

HONVÉD MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY

1994

CSAPLÁROS LÁSZLÓ

HUMANISZTIKUS ISKOLA ALAPÍTVÁNY

1993

PAPP PÉTER

HUMANITÁS KULTURÁLIS ALAPÍTVÁNY

VARGÁNÉ VIDA EMILIA

INFORMATIKA ÉS ISKOLA ALAPÍTVÁNY

1991

ZÁMBÓ FERENC

ISKOLA A HATÁRON ALAPÍTVÁNY

1991

BALOGHNÉ BÉNI GABRIELLA

JÓ HÍR – IRATMISSZIÓ ALAPÍTVÁNY

1992

ÁCS MIHÁLY

JOBBULÁST ALAPÍTVÁNY

DR. ÓNODI LEVENTE

JÓLÉTI SZOLGÁLAT ALAPÍTVÁNY

1990

TÓTH LÁSZLÓ

JUDO 986. ALAPÍTVÁNY

1996

TÓTH JÓZSEFNÉ

JÚDÓ – ÚJPEST ÖNVÉDELMI ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTŐ ALAPÍTVÁNY

KEMÉNY GÁBOR

KÁBÍTÓSZERFÜGGŐ GYERMEKEK ÉS FIATALOK MEGMENTÉSÉÉRT (ÉLETÉRT) ALAPÍTVÁNY

NAGY ADRIENN

KAJAKBAN AZ EGÉSZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY

1993

SZILÁRDI KATALIN

KÁPOSZTÁSMEGYERI FOGÓDZÓ SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY

1992

HLAVACSKA ATTILA

KÁPOSZTÁSMEGYERI MISSZIÓ ALAPÍTVÁNY

1990

FARKAS GÉZA

KÁPOSZTÁSMEGYERI REFORMÁTUSOK ALAPÍTVÁNY

1991

SZENCZI ÁRPÁDNÉ

KÁRPÁTOK SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY

1994

BOROS ANDRÁS

KINCSKERESŐ KISKÖDMÖN ALAPÍTVÁNY

1995

TURNERNÉ GADÓ ÁGNES

KÖNYVES KÁLMÁN GIMNÁZIUM ALAPÍTVÁNY

1991

MOLNÁR KÁROLYNÉ

KÖZLEKEDÉSI BALESETEK SÉRÜLTJEINEK TÁMOGATÁSÁRA ÉS A BALESETEK MEGELŐZÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNY

1993

GEBEI ZOLTÁN

KRISZT LAJOS EMLÉKÉRE ALAPÍTVÁNY

1995

DR. VITÁRIS EDIT

KRISZTUS SZERETETE ALAPÍTVÁNY

–

BLAUMANN FERENC

**KUDARC NÉLKÜL AZ ISKOLÁBAN ÓVODAI
FEJLESZTŐ PROGRAM ALAPÍTVÁNY**

1996

PORKOLÁBNÉ DR. BALOGH KATALIN

LÉTHATÁRON ALAPÍTVÁNY

1994

MEZEI GYÖRGY

**LIÁN ALAPÍTVÁNY – A HÁTRÁNYOS
HELYZETŰ EMBEREK SZOCIÁLIS
BEILLESZKEDÉSÉÉRT**

–

RÁTKAI KÁROLYNÉ

**LOVAKKAL A BETEG GYERMEKEKÉRT
ALAPÍTVÁNY**

–

MEDVED TIBOR

MAGZATBUROK ALAPÍTVÁNY

–

MARKSTEIN ATTILA

MAGYAR CIRKUSZMŰVÉSZETÉRT ALAPÍTVÁNY

–

KRISTÓF ISTVÁN

**MAGYAR HARMÓNIA BÁRDOS KÓRUS
ALAPÍTVÁNY**

1993

DÉVAI PÉTER

MAGYAR KERESZTÉNY MISSZIÓ ALAPÍTVÁNY

1994

FERENCZI JÁNOS

MAGYAR NEPHROLÓGIAI ALAPÍTVÁNY

–

PROF. DR. NAGY JUDIT

**MANÓCSKA KÁBÍTÓSZER-ELLENES ALAPÍTVÁNY
ÚJPESTÉRT**

–

DR. KERESKES MEDÁRD

MEGELŐZÉS ALAPÍTVÁNY

–

SUVADÁNÉ KOVÁCS MÁRIA

MEGYER 2000 ALAPÍTVÁNY

2000

VARGA ÁKOS

MEGYERI SPORTÉRT ALAPÍTVÁNY

–

GÁSPÁR GÉZA

MESTERSÉGEK ISKOLÁJA ALAPÍTVÁNY

1991

BOROSNÉ KÉZY ZSUZSA

**MINDENT A BETEGEKÉRT – OMNIA PRO
AEGROTA ALAPÍTVÁNY**

1998

DR. RIESZ GYÖRGYNÉ

NÁDAS JÓZSEF AZ EMBERÉRT ALAPÍTVÁNY

1995

VÍZVÁRY VILMOS

NAPSUGÁR ALAPÍTVÁNY

1991

KLIMENT TIBORNÉ

NEPHROCENTRUM ALAPÍTVÁNY

1991

DR. POLNER KÁLMÁN

NOTA BENE BUDAPEST ALAPÍTVÁNY

1996

WERTÁN BALÁZS DR.

NYIK-VIRÁG ÁLTALÁNOS ISKOLA ALAPÍTVÁNY

1991

BLASKOVICS LÁSZLÓNÉ

PÉCSI SEBESTYÉN ALAPÍTVÁNY

1994

VALKÓ JÓZSEFNÉ

**PEST MEGYEI KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI
ALAPÍTVÁNY**

1991

REVUCZKY GYULA

PRO DENTEM – FOGÉRT ALAPÍTVÁNY

1993

DR. VAJDA JULIANNA

PRO DOMO SUA ALAPÍTVÁNY

1993
ÜREGI MIHÁLYNÉ

PRO GASTRONOMIAE CULTURAE ALAPÍTVÁNY

–
TÖZSÉR ATTILA

PSZICHODIÁK ALAPÍTVÁNY

–
VASS ISTVÁN

PULZUS KUPA ALAPÍTVÁNY

1991
PINTÉR LÁSZLÓ

RENDELŐNKÉRT ALAPÍTVÁNY

1996
DR. KELEMEN LÁSZLÓ

REX KUTYAOTTHON ALAPÍTVÁNY

1992
HÉTHÁRSI LÁSZLÓNÉ

**RUNAKŐ KÖZOKTATÁSFEJLESZTÉSI
ALAPÍTVÁNY**

1992
GICZY BÉLA

**SEGÍTS, HOGY MAGAM CSINÁLHASSAM
ALAPÍTVÁNY**

1994
HAJÉK ETELKA

SORS BONA ALAPÍTVÁNY

–
INCZE ILONA

**SPORTBARÁTKOK AZ UTE ATLÉTIKÁJÁÉRT
ALAPÍTVÁNY**

1991
SZABÓ JÁNOS

SPRINT VERSENYSPORT ALAPÍTVÁNY

1995
BARTOS PÁL

SZAKTUDÁS A GYERMEKEKÉRT ALAPÍTVÁNY

1993
SZANYI ÉVA

SZÁNDÉK ALAPÍTVÁNY

–
GERVAI MIKLÓS ANDRÁS

SZENT LUKÁCS MENTÁLHYGIÉNÉS ALAPÍTVÁNY

1994
DR. NÉMETH EMMA

SZENZEUM ALAPÍTVÁNY

1994
WELLISCH MÁRIA

SZERETETT TANÍTVÁNY ALAPÍTVÁNY

1993
DR. GERBER ALAJOS

SZIGETI ALAPÍTVÁNY

1992
DR. CSÁSZÁR GÉZÁNÉ

SZÜLŐK AZ ÓVODÁÉRT ALAPÍTVÁNY

1991
JEZSÓ ÁKOS

TARTALMAS GYERMEKKOR ALAPÍTVÁNY

1992
DR. ÁBEL KORNÉL

**TRANSYLVANIA 2000 KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI
ALAPÍTVÁNY**

–
DR. SARKADY ZSOLT

**TUMOROS BETEGEK GYÓGYKEZELÉSÉÉRT
ALAPÍTVÁNY**

–
ZELLEI KÁROLYNÉ

TUNGSRAM SC DIÁKKOSÁRLABDA ALAPÍTVÁNY

1991
KERTÉSZ ISTVÁN

TWIST OLIVÉR ALAPÍTVÁNY

1991
MEZEI GYÖRGY

ÚJ ÉLET HÁZA ALAPÍTVÁNY

1992
KEMENES GÁBOR

ÚJPEST KÖZBIZTONSÁGÁÉRT ALAPÍTVÁNY

1991
PRÁGER FERENC

ÚJPEST KÖZMŰVELŐDÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNY

1991
HOCK ZOLTÁN

**ÚJPEST-BELSŐVÁROSI REFORMÁTUS IFJÚSÁGI
ALAPÍTVÁNY**

1991

SZENCI ÁRPÁDNÉ

ÚJPESTI HAJÓSKLUB VÍZITÚRÁZÓ ALAPÍTVÁNY

1991

BAKÓ LÁSZLÓ

ÚJPESTI HELYTÖRTÉNETI ALAPÍTVÁNY

1992

DR. ZÁMBÓ GYULA

ÚJPESTI KERESZTÉNY MEGÚJULÁSI ALAPÍTVÁNY

1992

GILYÉN ELEMÉR

ÚJPESTI KÉZMŰVES IFJÚSÁGI OTTHON ALAPÍTVÁNY

1993

POTOCZKI LÁSZLÓ

ÚJPESTI KÓRHÁZ ALAPÍTVÁNY

1991

DR. SZÉNÁSI PÁL

**ÚJPESTI MŰSZAKI SZAKKÖZÉPISKOLA LAND-
LEND ALAPÍTVÁNY**

1990

SETE VILMOS

ÚJPESTI ZSINAGÓGA ORGONA ALAPÍTVÁNY

1996

RAPPAORT ZOLTÁN

ÚJPEST-KERTVÁROSI ORGONA ALAPÍTVÁNY

1997

KEMENES ANDRÁS

ÚT A JÖVŐBE ALAPÍTVÁNY

1993

MEZŐ JÁNOS

UTE VÍVÁSÉRT ALAPÍTVÁNY

–

BÁNYÁSZ ANDRÁS

**UTTSE ALAPÍTVÁNY AZ IFJÚSÁG
SZABADIDEJÉNEK HASZNOS ELTÖLTÉSÉRE**

–

KEMÉNY GÁBOR

VÁSÁRHELYI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

1992

MADARÁSZ VIKTOR

**VISSZA AZ EGÉSZSÉGHEZ GYERMEK
ORTHOPÉDIAI ÉS GYÓGYTORNA ALAPÍTVÁNY**

1994

SZINETÁR MÁRIA

VITÉZ HALASSY OLIVÉR SPORTALAPÍTVÁNY

1993

FARKAS FERENC

**VITORLÁZÓ HONVÉDEK ALAPÍTVÁNY AZ
IFJÚSÁG VITORLÁS SPORTJÁÉRT**

1994

DR. GYÖRFI SÁNDOR

WOLF EMIL-DÍJ ALAPÍTVÁNY

1990

DR. SZÜK GYULA

EGYESÜLETEK**ART-CORNER SZABADIDŐ, SPORT- ÉS
KULTURÁLIS EGYESÜLET**

1990

PINTÉR JÁNOS

ASCHNER LIPÓT TERMÉSZETJÁRÓ EGYESÜLET

1994

SELLEI JUDIT

ATLANTISZ BÚVÁRKÖR EGYESÜLET

–

GYURKA ZSOLT

**BABITS MIHÁLY GIMNÁZIUM DIÁKSPORT
EGYESÜLET**

1991

DR. KÖVESDI ISTVÁN

BAJZA DIÁKSPORT EGYESÜLET

1990

ÁGOTAI FERENC

BEM FOLKLÓR EGYESÜLET

–

DR. OSSKÓ ENDRÉNÉ

BINER SPORTEGYESÜLET

1992

NÉMETH ZSOLT

BUDAPESTI TORNÁDÓ SPORT EGYESÜLET

–

BAZSÓ ZOLTÁN

CHUSHINKAN AIKIDO EGYESÜLET

—
—

DEPO MOTORSPORT EGYESÜLET

—
EGYÜD KÁROLY

DIABOLÓ SPORTEGYESÜLET

1996
DR. KISS PÉTER

**DINAMIKUS PSZICHOLÓGIAI ÉS PSZICHIÁTRIAI
EGYESÜLET**

1992
DR. KÖRMENDY GYÖRGYI

DROG-STOP-BUDAPEST EGYESÜLET

1992
SCHENK IRÉN

**EGÉSZSÉGÜGYI MENEDZSEREK
MAGYARORSZÁGI EGYESÜLETE**

1992
DR. POHL ÖDÖN

EGRESSY DIÁKSPORT EGYESÜLET

1994
MÉREY ISTVÁN

ÉKSZER EGYESÜLET

1989
SÜVEGES ANIKÓ

EP PAULUS RT SPORTEGYESÜLET

1993
NÉMETH ZSOLT

ÉSZAK-PESTI TŰZOLTÓEGYESÜLET

1990
NAGY JÓZSEF

**EXTRASZENZSEK ÉS MÉDIUMOK ORSZÁGOS
EGYESÜLETE**

—

FÁBICS SPORTEGYESÜLET

1986
FÁBICS FERENC

FÁKLYA CLUB EGYESÜLET

1991
RAKOS MIKLÓS

**FAUNA-FILM TERMÉSZETVÉDELMI
PROPAGANDA ÉS FILMKLUB EGYESÜLET**

1992
KÖRNYEI BÉLA

FC KERAMI TESTGYAKORLÓ SPORTEGYESÜLET

—
—

FELNŐTT CF BETEGEK EGYESÜLETE

1991
DR. BORKA PÉTER

FORTUNA TÁNCSPORT KLUB EGYESÜLET

—
—

FŐNIX ÚJRAKEZDŐ NŐK EGYESÜLETE

—
DR. BOTTA ÁDÁMNÉ

**GYERMEKÉVEK HONISMERETI, KULTURÁLIS ÉS
TERMÉSZETJÁRÓ EGYESÜLET**

1995
ARANYOS ILDIKÓ

HAJLÓ DIÁKSPORT EGYESÜLET

1987
KRALOVÁN GÉZA

**HÉT LÉPCSŐ EGYESÜLET A TEST, LÉLEK, ÉS
SZELLEM HARMÓNIAJÁÉRT**

1995
DR. TIBER PÉTER

**HONVÉD FOLYAMI FLOTTILLA
SPORTEGYESÜLET**

1995
MOLNÁR SÁNDOR

**INTARZIA KÁPOSZTÁSMEGYERI
NAGYCSALÁDOSOK EGYESÜLETE**

1990
DYEKISS EMILNÉ

**IV. KERÜLETI BŰNMEGELŐZÉSI POLGÁRŐR
EGYESÜLET**

1992
—

**KÁPOSZTÁSMEGYERI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
SPORTEGYESÜLET**

1991
WENDEL JÓZSEF

KÁPOSZTÁSMEGYERI TURISTA EGYESÜLET

1991

PRISZLER GYÖRGY

KARÁCSON MOTORSPORT SPORTEGYESÜLET

1994

–

KÓCOS – TERMÉSZETBARÁT SPORTEGYESÜLET

1995

SKORDAY LÁSZLÓ

KOMPLEX PÓLÓ SULI SPORTEGYESÜLET

–

–

KÓBÉKA MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1996

KÖLTŐ GÁBOR

KÖRNYEZETVÉDŐ KÖLYKÖK SZABADIDŐ

EGYESÜLETE

1996

STRAUB ZSOLT

**KÖZÖS ERŐVEL FOGYATÉKOSOK ÉS TÁRSAIK
SPORTEGYESÜLETE**

1989

KAGON MIHÁLY

**LOKKI SIRÁLY MAGYAR-FINN GYERMEK- ÉS
IFJÚSÁGI EGYESÜLET**

1993

KEREKES GYÖRGY

**MAGYAR DIAGNOSZTIKUM GYÁRTÓK ÉS
FORGALMAZÓK TUDOMÁNYOS,
ISMERETTERJESZTŐ ÉS ÉRDEKVÉDELMI
EGYESÜLETE**

–

–

**MAGYAR DIPLOMÁS OPTOMETRISTÁK
EGYESÜLETE**

1995

NÉMETH ROBERTA

MAGYAR FAIPARI EGYESÜLET

–

–

MAGYAR TOXIKOLÓGUSOK EGYESÜLETE

1992

DR. DRUGA ALICE

**MAGYARORSZÁGI KOBAYASHI DOJOK
EGYESÜLETE**

–

SOMOGYVÁRI SZABOLCS

**MÁV BAKONYI BETYÁRKÖLYKÖK SZABADIDŐ
EGYESÜLETE**

–

–

MÁV TESTVÉRISÉG HORGÁSZEGYESÜLET

1955

VÉGI IMRE

MENEDÉK EMBERBARÁTI EGYESÜLET

1991

KOVÁCS SÁNDOR

MIKI SPORTEGYESÜLET

1978

CSERVENKA ATTILA

MOBILITÁS EGYESÜLET

1996

NAGYNÉ BERNOLÁK DÓRA

NAGYEGYHÁZI ZÁRTKERTI EGYESÜLET

–

FONYÓ GYULA

NAGY-HENC DÜLŐI ÜDÜLŐ EGYESÜLET

–

–

NAVIGÁTOR VITORLÁS EGYESÜLET

–

–

NÉPSZIGETI HORGÁSZEGYESÜLET

1922

SZÉP ISTVÁN

NYÁR DIÁKSPORT EGYESÜLET

1988

TOLNAINÉ BOBCSÁK IBOLYA

ORÁMÁN RALLYE TEAM SPORTEGYESÜLET

1994

NÉMETH ZSOLT

**REGNUM MARIANUM ÚJPESTI
EGYESÜLETE**

1993

GÖNCZÖL JÁNOS

SZABADIDŐ SPORTEGYESÜLET
1989

**SZÁZLÁ BOGGIE-WOOGIE KULTURÁLIS ÉS
TÁNCEGYESÜLET**

GYARMATHY MIKLÓS

SZILASPATAK-SOR SZÉPÉSZETI EGYESÜLET
1993
BIRÓ ISTVÁN

TAVIRÓZSA HORGÁSZ EGYESÜLET

TESTVÉRISÉG SPORTEGYESÜLET
1909
ILLÉS JÓZSEF

TÖRTÉNELMI LOVAS EGYESÜLET
1985
FÜLÖP TIBOR

TROGLONAUTA BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET
1989
ÉZSIÁS GYÖRGY

**TULIPÁN HAGYOMÁNYÓRZÓ ÉS CSALÁDÓVÓ
EGYESÜLET**

BOROS ANDRÁS

**TURISTA ÉS TERMÉSZETJÁRÓ INFORMÁCIÓS
EGYESÜLET**
1993
BUZÁS KÁROLY

**TURUL REPÜLŐ ÉS EJTŐERNYÓS
SPORTEGYESÜLET**

TAPOLYAI CSABA

ÚJPESTÉRT EGYESÜLET
1994
MERCZEL ANDRÁS

**ÚJPESTI BÚVÁR ÉS SZABADIDŐ
SPORTEGYESÜLET**
1990
SZABÓ DEZSŐ

ÚJPESTI CLAYMORE KARATE EGYESÜLET

—

ÚJPESTI DELFINEK SPORTEGYESÜLETE
1993

ÚJPESTI ENTRÓPIA KOSÁRLABDA EGYESÜLET
1985
SZEPESI ANDRÁSNÉ

ÚJPESTI FUTBALL BARÁTOK SPORTEGYESÜLET
1996
SZIKORA GÁBOR

**ÚJPESTI GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI SZABADIDŐS
SPORTEGYESÜLET**
1991
KEREKES GYÖRGY

**ÚJPESTI GYERMEKORVOSOK ÉRDEKVÉDELMI
EGYESÜLETE**

DR. TAKÁCS EDIT

**ÚJPESTI HÁZIORVOSOK ÉRDEKVÉDELMI
EGYESÜLETE**
1992

DR. SCHAVEDER MARGIT

ÚJPESTI KÖZÉLETI EGYESÜLET
1988
DR. DIÓS MÁRIA

**ÚJPESTI POLGÁROKÉRT MENTŐ-
ÉS VÉDEGYLET**

SOLTÉSZ GÁBOR

**ÚJPESTI TECHNIKAI ÉS TÖMEGSPORT
EGYESÜLET**

1990
DEBRECZENI ANDRÁS

**ÚJPESTI TERMÉSZETBARÁTOK TURISTA
EGYESÜLETE**

1916
SZABÓ JÓZSEF

ÚJPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET
1995
DR. MILETICS IVÁN

**ÚJRAKEZDŐK ÚJ LEHETŐSÉGEK
EGYESÜLET**—
DOROGI LÁSZLÓ**VÁROSKAPU KÖLYÖKSPORT TÁMOGATÓ
EGYESÜLET**—
—**VASÚTI JÁMÚJAVÍTÓK FOGLALKOZTATÁST
SEGÍTŐ EGYESÜLETE**—
KIS TAMÁS**VESEBETEGEK ÉS BARÁTAINAK
NEPHROCENTRUM EGYESÜLETE**

1993

MAJZIK ISTVÁNNÉ

VIRÁG DIÁKSPORT EGYESÜLET

1987

—

EGYÉB SZERVEZETEK**56-OS FELKELŐK MAGYARORSZÁGI
SZÖVETSÉGE**—
HORNÁK TIBOR**A MAGYARORSZÁGI SHITOKAI KARATE
SZÖVETSÉG**—
DR. GYÖRFI ZOLTÁN**AQUAMARIN SPORTCLUB**

1995

BABOSNÉ LECZA HAJNALKA

**BABITS MIHÁLY GIMNÁZIUM ÉRDEKVÉDELMI
CSOPORT**—
KÉFER FERENC**BALOLDALI IFJÚSÁGI TÁRSULÁS – ÚJPEST**

1993

—

**BUDAPESTI ALKOHOLIZMUS ELLENI KLUBOK
SZÖVETSÉGE**

1993

KORNIDESZ PÁL

**BUDAPESTI ÖNKORMÁNYZATOK KÖZÉPISKOLAI
SZÖVETSÉGE**—
MÓRO CZ JÁNOS**CARIKA TURA RALLY TEAM SPORT CLUB**—
BALOGHNÉ GÁL GABRIELLA**CHINOIN SPORTCLUB**

1934

TÓTH JÁNOS

CHINOIN VDSZ SZAKSZERVEZETE

1906

BÍRÓ DEZSŐ

**CIGÁNY DIPLOMÁSOK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGE**—
RÁCZ GYÖNGYI**DUNA SPORTKÖR**

1951

OROSZ CSABA

**EDDSZ ÚJPESTI KÓRHÁZ-RENDELŐINTÉZETI
BIZOTTSÁGA**

1990

ZÁNYI SÁNDORNÉ

**ELSŐ MAGYAR JÁTEKKASZINÓ KFT BUDAPEST
ÖNÁLLÓ SZAKSZERVEZETE**—
KOVÁCSNÉ MARIÁN JUDIT**EÖTVÖS JÓZSEF CIGÁNY–MAGYAR PEDAGÓGIAI
TÁRSASÁG**

1989

RÁCZ GYÖNGYI

FEHÉR KERESZT GYERMEKVÉDŐ TÁRSASÁG

1993

HEITLER MARIANN

**FIATALOK ÉS MUNKAVÁLLALÓK
SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGÉNEK
CHINOIN GYÁRI SZERVEZETE**

1989

FÁSI GYÖRGY

GILBERT KEITH CHESTERTON TÁRSASÁG

1991

KATONA LÁSZLÓ

GYÓGYSZERKUTATÓ INTÉZET SPORTKÖRE

1968

SEBESTYÉN LÁSZLÓ

HAJÓJAVÍTÓ SZAKSZERVEZET

1975

SZTOLÁR TAMÁSNÉ

HENGER FUTBALL CLUB

–

VARGA LÁSZLÓ

HUNYADI FUTBALL CLUB

1994

GYŐRI KÁROLY

JÓLÉTI SZOLGÁLATOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

–

HUBER BÉLA

KÁPOSZTÁSMEGYEI KÖRNYEZETVÉDŐK KÖRE

1993

BÚSNÉ FOKVÁRI KATALIN

KORDOVÁN TÉR BARÁTI KÖR

1993

DR. MATAVOVSZKY TIBOR

LACKÓ MITSUBISHI AUTÓ SPORT CLUB

1995

LACKÓ JÁNOS

LAKTÓZ ÉRZÉKENYEK TÁRSASÁGA

1995

BÁRDOS GYÖRGY

MAGYAR AGRÁRTÖRTÉNETI TÁRSASÁG

–

DR. FEHÉR GYÖRGY

MAGYAR ÉPÜLETGÉPÉSZETI NAGYKERESKEDŐK SZÖVETSÉGE

–

PATKOLÓ FERENCNÉ

MAGYAR FOGLALKOZTATÁSI CÉLÚ NONPROFIT SZERVEZETEK TÁRSASÁGA

–

HUBER BÉLA

MAGYAR PROJEKTMENEDZSMENT SZÖVETSÉG

–

DR. HAJDÚ MIKLÓS

MAGYAR RADIKÁLIS POLGÁRI SZÖVETSÉG

1994

TOKODI TIBOR

MAGYAR RÖPLABDA FOOTY-VOLLEY SZÖVETSÉG

–

–

MAGYARORSZÁGI ÉLELMISZER- ÉS ITAL NAGYKERESKEDŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

–

KEZTYÜS JÓZSEF

MAGYARORSZÁGI TAOISTA TAI CHI TÁRSASÁG

1994

ILLÉS ZSOLT

MAGYARORSZÁGI WADO-KAI KARATE-DO SZÖVETSÉG

–

–

MAHART HAJÓJAVÍTÓ SPORTKÖR

1990

POGONYI GYÖRGY

MEGGYES SPORT CLUB

–

GÁSPÁR GÉZA

MTA MŰSZAKI FIZIKAI KUTATÓINTÉZET SPORTCLUB

1978

KELE ANDRÁS

MUSICO MUSICAL COMPANY SZÍNJÁTSZÓ TÁRSULAT

1996

–

NIMRÓD FOTÓKLUB

1988

MAGYAR FERENC

OTSUKA KARATE CLUB

1995

DR. LANGÓ JÓZSEF

PARA-GOLD LÖVÉSZEGYLET

–

NÉMETH SÁNDOR

PULZUS SPORTCLUB

1991

PINTÉR LÁSZLÓ

SIRÁLY ÉLETMÓD KLUB

—

—

SOMOGYIAK BARÁTI KÖRE

1992

DR. KOVÁCS FERENC

SPORTEGYESÜLETEK ÚJPESTI SZÖVETSÉGE

1994

PÉTERY PÁL

TANODA TÚRA SPORTKLUB

—

SIKLÓSI EVELIN

TELEPI BICIKLISTÁK KLUBJA

—

NÉPESSY GÁBOR

TUNGSRAM KODÁLY ZOLTÁN KÓRUS

1903

VÉRTES PÁL

TUNGSRAM RÁDIÓKLUB

1990

OSZTÁS JÓZSEF

TUNGSRAM SPORT CLUB

1911

HÁZI KÁROLY

TURUL AUTÓ-MOTOR SPORT CLUB

—

TABOLYAI CSABA

ÚJ IRÁNYZATOK PÁRTJA

1994

FRAJTSÁK OTTÓ

ÚJ MAGYARORSZÁGOT ÉPÍTŐK PÁRTJA

—

KALÁSZI EDE

ÚJPEST LUMEN SPORTCLUB

1995

PINTÉR LÁSZLÓ

ÚJPEST SPORTCLUB

1981

PÉTERY PÁL

ÚJPESTI BARÁTI KÖR**ALKOHOLMENTES KLUB**

1994

KORNIDESZ PÁL

ÚJPESTI IPARTESTÜLET

1990

SEFCSIK BÉLA

ÚJPESTI LENGYEL-MAGYAR**BARÁTI TÁRSASÁG**

1995

PRISZLER GYÖRGYNÉ

ÚJPESTI MUNKÁSKLUB

1989

DEÁK IMRE

ÚJPESTI MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

1998

JOZEFKA ANTAL

**ÚJPESTI POLGÁROK ÉRDEKVÉDELMI
SZÖVETSÉGE**

—

—

**VÉNYNÉLKÜLI GYÓGYSZEREK GYÁRTÓINAK ÉS
FORGALMAZÓINAK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE**

1995

DR. SZÜTS TAMÁS

WEBOCH MOTORCSÓNAK CLUB

—

WEBER FERENC

LIONS CLUB ÚJPEST – ÁRPÁD SZERVEZET

1994

DR. ÜTŐ ISTVÁN

MAGYAR VÖRÖSKERESZT ÚJPESTI SZERVEZETE

1952

DR. MILETICS IVÁN

ÚJPESTI TORNA EGYLET (UTE)

1885

SZABÓ BENCE

ÚJPESTI ZRÍNYI ILONA TÁRSASKÖR

1993

KORONDY MARICA

175 éves a Magyar Tudományos Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 175. évfordulójára emlékezve november 2-án az Újpesti Városvédő Egyesület emléktáblát állított azokra az egykori akadémikusokra emlékeztetve, akik jelentős szerepet játszottak Újpest fejlődésében.

A márványtáblát Újpest patinás iskolájának, az egykori Fa- és Fémipari Szakiskola (ma Újpesti Műszaki Szakközépiskola és Gimnázium) falán helyezték el.

Az emléktáblán tizenhárom személy neve szerepel, kiknek érdemeit az alábbiakban foglaljuk össze:

Gróf Károlyi István földbirtokos, politikus, Újpest alapítója volt. Fia, gróf Károlyi Sándor közgazdász, jelentős szerepet játszott Újpest építésében, többek között ő alapította Újpest első kórházát 1895-ben.

Fényes Elek statisztikus, hosszú éveken át haláláig Újpes-ten lakott, és néhány évig tagja volt a községi képviselő testületnek. Báró Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter Újpest közoktatásának megteremtésében végzett munkájáért 1901-ben díszpolgári kitüntetés

tést kapott. Ugyanebben az évben lett Újpest díszpolgára Plósz Sándor igazságügyi miniszter. Babits Mihály az újpesti gimnázium tanáraként írta be nevét Újpest történelemkönyvébe. Winter Ernő fizikus az Egyesült Izzó kutatója, Bay Zoltán az intézet igazgatója volt.

Millner Tivadar nemzetközi hírvüvofrámfém-kutató, Selényi Pál az elektromos „szélkerék” elmélet megalkotója szintén az Egyesült Izzó alkalmazottjai voltak. Szigeti György a vákuumtechnika és a gázkísülés szakembere, de iparszervező és Kutató

Intézeti igazgató volt.

Földi Zoltán kémikus a CHINOIN kutatójaként szerzett hírnevet.

Nagy Elemér fizikus, a szilárdtest-fizika szakembere, az újpesti Műszaki Fizikai Kutató Intézet igazgatója volt.

Az Újpesti Városvédő Egyesület abban a reményben állított emléket az egykor élt alkotóknak, hogy az utódok, a ma élő fiatalok megismerjék azokat az életműveket, amelyek példaképül szolgálnak minden nemzedéknek.

HASS, ALKOSS, GYARAPÍTS: S A HAZA FÉNYRE DERÜL!

Kölcsey

Az utókor hálás emlékezete őrizze azok nevét, akik mint a Magyar Tudományos Akadémia tagjai, munkájukkal és tehetségükkel segítették Újpest fejlődését.

gr.	KÁROLYI ISTVÁN	politikus
gr.	KÁROLYI SÁNDOR	közgazdász
	FÉNYES ELEK	statisztikus
	PLÓSZ SÁNDOR	jogász
br.	WLASSICS GYULA	jogász
	BABITS MIHÁLY	költő, tanár
	WINTER ERNŐ	mérnök
	BAY ZOLTÁN	fizikus
	MILLNER TIVADAR	mérnök
	SELÉNYI PÁL	fizikus
	SZIGETI GYÖRGY	mérnök
	FÖLDI ZOLTÁN	kémikus
	NAGY ELEMÉR	fizikus

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 175. évfordulóján állította az

ÚJPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET

Helytörténeti hírek...

Kedves Olvasó!

Az ÚJPESTI HELYTÖRTÉNETI ÉRTESÍTŐ első számát Ön 1994. január közepén vehette kézbe. Azóta az ÉRTESÍTŐ befejezte a VII. évfolyamát, és a mostani számunk a negyvenkettedik szám. Azt, hogy mennyire volt hasznos kiadványunk, mennyire segítette a helytörténet iránt érdeklődő kutatókat, döntsék el Önök. Ennek a visszaemlékezésnek, vagy rövid összegzésnek az az oka, hogy 2001. januártól megváltozik az ÉRTESÍTŐ szerkesztőjének személye, más jegyzi majd ettől kezdve a kiadványt. Törvényszerű, hogy bizonyos idő elteltével új, fiatalabb és munkaképesebb emberek vegyék át azokat a feladatokat, amelyek napról-napra újabb kihívásokat jelentenek. Most a szerkesztő búcsúzik abban a reményben, hogy a folytatás sem lesz minőségileg kevesebb, mint az eddig megszokott volt.

Ezúttal is köszönettel tartozom dr. DERCE TAMÁS polgármester úrnak, amiért erkölcsileg és anyagilag segítette az ÉRTESÍTŐ megjelenését, WAGNER ATTILA úrnak, a lap tipográfiai arculatának kialakításáért, KOÓS GÁBOR úrnak, aki, mint a lapot előállító nyomda tulajdonosa hét esztendőn át komoly és segítőkész partner volt. Köszönöm a kutatók értékes tanulmányait, köszönöm a Helytörténeti Alapítvány kuratóriumának gondoskodó figyelmét.

Kérem a kedves Olvasót, hogy ezután is segítse az új szerkesztő munkáját!

baráti köszöntéssel

Kadlecovits Géza

Az alapítvány támogatói:

ASCHNER LIPÓT ALAPÍTVÁNY,
„ARANY HORGONY” GYÓGYSZERTÁR,
ÉPORG RT., HOLLÓSI GYÖRGY,
IVÁNYINÉ KONRÁD GIZELLA,
IVÁNYI JÁNOS, DR. KAPOLYI LÁSZLÓ,
KOÓS GÁBOR, KOZMA SÁNDORNÉ,
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZATA,
ÚJPESTI VAGYONKEZELŐ RT.

Kiadja: az Újpesti Helytörténeti Alapítvány

Elnök: Dr. Zámbo Gyula

Szerkesztő: Kadlecovits Géza

Szerkesztőség: 1047 Bródy Imre u. 1.

Tel./fax: 233-1976

Tipográfia: Wagner Attila

Készítette: a Spácium Bt.

Felelős: Koós Gábor